

Sääntöehdotus

Konkordialiitolle

naisstipendejä varten. 1909

1 §.

Konkordialiitolla naisstipendejä varten on tarkoituksena stipendeillä auttaa naisia, jotka ansiotoimintaa varten tahtovat hankkia itselleen siihen tarpeellista tietoa ja taitoa.

2 §.

Liiton jäsen on jokainen Suomessa asuva hyvämaineinen mies tahi nainen, joka on suorittanut vähintään 30 markan maksun kerrassaan taikka sitoutunut maksamaan vähintään 40 markkaa 2 tahi 4 markan suuruisina vuosimaksuina. Sitä paitsi voidaan suorittaa vapaaehtoisia apulisia.

3 §.

Joka ei ole kuluvalta vuodelta suorittanut säädettyä jäsenmaksua taikka ei ole Liitolle suorittanut vuosimaksuja yhteensä vähintään 8 markkaa, älköön Haaraosastojen tai Liiton kokouksissa käyttäkö äänioikeutta (poist.).

4 §.

Karttuneista varoista perustetaan, sittenkuin hoitokustannukset on poisvedetty, erityinen rahasto. Niin pian kuin tämä korkoineen on noussut 100,000 markkaan, määrätään 4 prosenttia siitä stipendeiksi. Jäännös koroista ynnä edelleen karttavat varat ja mahdollisesti saatavat lahjat käytetään uuden rahaston perustamiseen, kunnes se on kasvanut 100,000 markaksi, j. n. e. Kun

siten on muodostettu kaksi 100,000 markan rahastoa, on 4 prosenttia toisen rahaston korosta määrättävä stipendeiksi ruotsinkielisille ja 4 prosenttia toisen rahaston korosta suomenkielisille naiskansalaisille. Jüännös koroista ynnä vastedes kertyvät varat ja mahdollisesti saatavat lahjat ovat vuosittain jaettavat tasan ja liitettävät rahastoihin uusien 100,000 markan rahastojen muodostamiseksi j. n. e. Jos jäsen on ilmoittanut, että hänen jäsenmaksunsa ovat menevät jompaankumpaan rahastoon, noudatettakoon sitä.

Jos ilmaantuvien tappioiden johdosta joku rahastoista vähenee, lisätään sitä perustettavana olevasta uudesta rahastosta, (poist.) kunnes (poist.) on noussut entiseen määräänsä, jolloin korot taas ovat stipendeiksi käytettävät.

5 §.

Stipendeiksi määrätyt varat jaetaan vuosikokouksessa vähintään 200 ja enintään 1,000 markan suuruisina tahi poikkeustiloissa suurempinakin stipendeinä.

6 §.

Jos lahjoja, testamentteja ja lahjoituksia 1 §:ssä mainitussa tarkoituksessa tulee Liitolle, (poist.) hoidetaan ja käytetään niitä lahjoittajan määräyksen mukaan. Jollei Liitolle annettu lahjan, testamentin tai lahjoituksen hoitamisesta ole tarkempia määräyksiä, noudatettakoon näitä sääntöjä soveltuvilta kohdin.

7 §.

Stipendit ovat aiotut niiden avustamiseksi, jotka siihen sopivissa korkeammissa oppilaitoksissa valmistautuvat johonkin ammattiin, niinkuin esimerkiksi: teollisuus- ja liiketoimiin, kotiteollisuus-opettajattaren tehtävään, kartan- tai rakennuspiirustukseen, sairashoitoon y. m., taikka jotka aikovat antautua semmoiseen toimeen, jossa erittäin tarvitaan yliopistossa, teknillisessä korkeakoulussa tahi opettajatarten kasvattamislaitoksessa y. m. saavutettua tieteellistä perustusta; ja stipendejä jaettaessa on kumpaakin ryhmää, mikäli mahdollista, samassa määrin tyydytettävä. Stipendejä voidaan harkinnan mukaan antaa myöskin sellaisille naisille, jotka turvatakseen ansiotoimintaansa haluavat edelleen kehittyä.

8 §.

Stipendejä annetaan *enintään kolmeksi* vuodeksi Suomen *naiskansalaiselle*, joka on täyttänyt 18 vuotta, on hyvämaineinen *sekä näyttää* opintostipendejä varten: *todistuksen* siitä oppilaitoksesta, jossa hän *on harjoittanut* opintoja, ja ammattistipendien saamiseksi: paitsi *päästötodistusta naiskoulusta tahi sitä vastaavista tiedoista taikka ammattikoulusta*, myöskin (*poist.*) oppilaitoksen taikka asiantuntevan *työntantajan* todistuksen *hakijan taipumuksesta* ammattiin. Ammattistipendejä annettakoon kuitenkin poikkeustiloissa (*poist.*) jo *kuudentoista* vuoden *ikäiselle naiselle*, jos hän muuten täyttää *sitä varten* säädetyt vaatimukset.

9 §.

Saadaksensa edelleen *pitää* kauemmaksi kuin *vuodeksi* annettua stipendiä, *tulee* stipendiaatin vuosittain antaa *Keskustoimikunnalle* todistus siitä, että hän ahkeruudella ja menestyksellä jatkaa *ammattikehitystään tahi* opintojansa.

10 §.

Liiton asioita hoitaa Helsingissä oleva *Keskustoimikunta* sekä kutakin lääninä varten erityinen Haaratuimikunta (*poist.*) *läänin* hallituskauungissa.

11 §.

Keskustoimikuntaan kuuluu *kaksitoista jäsentä*, jotka valitaan Haaraosastojen vuosikokouksissa *kolmeksi* vuodeksi *kerrallaan* ja uudistetaan siten, että *vuosittain* kolmas osa, ensimmäisenä kahtena vuotena *arvan* mukaan ja sitten vuorotellen, *valitaan uudestaan*. *Keskustoimikunta*, joka kokoontuu puheenjohtajan kutsumuksesta, on päätöksenvoipa, *kun seitsemän jäsentä on saapuvilla*.

12 §.

Keskustoimikunta valitsee *vuosittain* keskuudestaan (*poist.*) puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja *sihteerin* sekä *hallintovaluokunnan*.

Sihteeri tekee pöytäkirjan ja *Liiton Keskustoimikunnan* kokouksissa *sekä toimittaa* kirjevaihdon, jolloin *Liittoa* kos-

kevat yhteiset asiat saatetaan kiertokirjeillä Haaratöimikuntain tietoon.

Hallintovalioikunta, johon kuuluu kolme jäsentä, valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja rahastonhoitajan.

Hallintovalioikunta vastaa siitä, että Liiton arvoasikirjat aina ovat oikeassa kunnossa, tarkastaa sen tililaskut vähintään kaksi kertaa vuodessa sekä toimittaa lisäksi kassankatsastuksen niin usein kuin sen pitää tarpeellisena. Näistä toimituksista tehdään pöytäkirja, joka annetaan Keskustoimikunnalle tiedoksi sen lähinnä seuraavassa kokouksessa.

Rahastonhoitaja vastaanottaa Liitolle tulevat rahavarat, suorittaa maksut hallintovalioikunnan puheenjohtajan maksuääräyksen nojalla ja toimittaa Liiton kirjanpidon. Vuositilin allekirjoittavat kaikki hallintovalioikunnan jäsenet.

Keskustoimikunta edustaa Liittoa oikeudellisissa ja muissa asioissa sekä allekirjoittaa puheenjohtajan ja sihteerin kautta valtakirjat ynnä muut asiakirjat. Keskustoimikunta ottaa asiain hoitamiseen tarpeelliset apulaiset ja määrää heidän palkkionsa. Sitä paitsi antaa Keskustoimikunta vuosikokoukseen kertomuksen Liiton toiminnasta.

Liiton saamiset konkurssiasioissa vahvistaa valallaan hallintovalioikunnan puheenjohtaja.

13 §.

Kuhunkin Haaratöimikuntaan kuuluu kuusi jäsentä, jotka valitaan Haaraosastojen vuosikokouksissa kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja (poist.) uudistetaan siten, että vuosittain kolmas osa, ensimmäisenä kahtena vuotena arvan mukaan ja sitten vuorotellen, valitaan uudestaan. Haaratöimikunta, joka kokoontuu puheenjohtajansa kutsumuksesta, on päätöksenvoipa, kun neljä jäsentä on saapuvilla.

14 §.

Haaratöimikuntien, jotka vuosittain (poist.) keskuudestaan valitsevat tarpeelliset toimihenkilöt, tulee:

a) valita asiamiehiä Haaraosastoon kuuluvista eri paikkakunnista;

b) itse ja asiamiesten kautta edistää uusien apulisiin kirjoittamista Liitolle;

c) pitää täydellistä luetteloa Haaraosaston jäsenistä ja pitää kirjaa heidän suorittamistaan jäsenmaksuista;

d) asiamiesten kautta (poist.) vuosittain ennen 15 p:ää Maaliskuuta kantaa kuluvan vuoden jäsenmaksut ja sitten ennen Maaliskuun loppua lähettää nämä varat ynnä reversaali Keskustoimikunnalle sekä täydellinen luettelo niistä jäsenistä, jotka ovat vuosimaksun suorittaneet. Myöhemmin kertyneet maksut ovat ynnä luettelo läänistä poismuuttaneista jäsenistä lähetettävät Keskustoimikunnalle joka vuoden Joulukuun kuluessa.

e) (poist.) Tammikuussa joka vuosi lähettää Keskustoimikunnalle Haaraosaston tilintarkastajain tarkastama summittainen tili Haaraosaston tuloista ja menoista Keskustoimikunnan tileissä huomiioon otettavaksi;

f) vastaanottaa stipendihakemuksia ja antaa niistä Keskustoimikunnalle lausunto;

g) asianhaaran vaatiessa tehdä Keskustoimikunnalle esityksiä, jotka saattavat Liiton tarkoitusta edistää, sekä muutenkin Haaraosastossa toimia Liiton hyväksi.

15 §.

Stipendit ovat Keskustoimikunnan ilmoituksella kunkin läänin sanomalehdissä haettaviksi julistettavat viimeistään kaksi kuukautta ennen hakemusajan päättymistä.

Stipendihakemukset ovat jätettävät sen läänin Haara-toimikunnalle (poist.), jossa hakijan kotipaikka on, ja (poist.) Haara-toimikunnan tulee sitten neljäntoista päivän kuluessa hakemusajan päätyttyä lähettää (poist.) Keskustoimikunnalle puoltamansa hakemukset ynnä oma lausuntonsa.

16 §.

Stipendejä jaettaessa, joka on tehtävä vähää ennen vuosikokousta, on Keskustoimikunnassa lisänä Haaraosastojen vuosikokouksissa vuosittain valittuja jäseniä, yksi kutakin lääninä kohti. Lisätty Toimikunta on päätöksenvoipa, kun neljäntoista jäsentä on saapuvilla.

17 §.

Karttuneet varat tehdään korollisiksi joko ostamalla kotimaisia obligatsioneja taikka (poist.) tallettamalla varoja luotettavaan kotimaiseen pankkilaitokseen. Jos (poist.)

yksityiselle henkilölle varmaa reaali- vakuutta vastaan lainaamalla on saatavana suurempaa korkoa, olkoon *Keskustoimikunnalla* oikeus näin sijoittaa *Liiton* varoja, kuitenkin ainoastaan jos kaikki läsnäolevat jäsenet ovat sijoituksesta yksimieliset, ja rahastoista on, sittenkuin ne ovat kasvaneet niin suuriksi, kuin 4 §:ssä säädetään, pidettävä kirjaa kustakin erikseen.

18 §.

Ennen 1 p:ää *Maaliskuuta* joka vuosi tulee *hallintovaliokunnan* antaa täydellinen tili *Liiton* rahavarojen hoidosta menneen vuoden kuluessa; ja (*poist.*) tämä tili on sitten heti annettava siksi vuodeksi valituille tilintarkastajille, joiden sanotun kuun kuluessa on annettava *Keskustoimikunnalle* kertomus toimitetusta tarkastuksesta sekä esiintuotava ne muistutukset, joihin ehkä on katsottu olevan syytä. Sittenkuin (*poist.*) sille tai niille, joita muistutus koskee, on suotu tilaisuus siihen vastata, jätetään asia vuosikokouksessa lopullisesti ratkaistavaksi.

Liiton arvoasiakirjat ovat säilytettävät varmassa kassaholvissa, jonka kahteen erillaiseen lukkoon *hallintovaliokunnan* puheenjohtajalla ja rahastonhoitajalla on avain kummallakin.

19 §.

Kunkin Haaraosaston jäsenet kutsuu *Haaratoimikunta* vuosikokoukseen toisena *arkilauantaina* *Maaliskuussa* joka vuosi, ja (*poist.*) vuosikokouksissa saavat ainoastaan *Liiton* äänivaltaiset jäsenet käyttää puhevaltaa ja äänioikeutta valtakirjan nojalla, ei kuitenkaan kukaan enemmällä kuin kymmenesosalla kokouksessa annetuista äänistä.

Kutsumus vuosikokoukseen on annettava ja sopivalla tavalla Haaraosaston jäsenten tiedoksi saatettava ennen *Tammikuun* loppua. Kutsumuksessa (*poist.*) mainitaan vuosikokouksessa toimitettavat vaalit, niiden järjestys ja vaalitapa sekä muut silloin esille tulevat asiat.

20 §.

Haaraosaston vuosikokouksessa keskustellaan, paitsi muista *Haaratoimikunnan* määräämistä asioista, niistä kysymyksistä, jotka *Liiton* vuosikokouksissa tulevat käsiteltäviksi, sekä valitaan:

a) Haaratoimikunnan jäsenet ja tilintarkastajat sen tilien tarkastusta varten,

b) jäseniä sekä Keskustoimikuntaan että Lisättyyn Toimikuntaan, ja

c) Liiton tilien tarkastamista varten kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatarkastajaa, jotka vuosittain valitaan kahdesta läänistä vuorotellen, yksi tilintarkastaja ja yksi varatarkastaja kummastakin, siinä järjestyksessä, kuin Liiton vuosikokouksessa on määrätty.

Vaalilipun, jonka pitää olla suljettu, antaa valitsija itse tai valtuutetun asiamiehen kautta vuosikokouksessa taikka, sinetillä suljetussa kuoressa, valitsija itse sen paikkakunnan asiamiehelle, jossa valitsija asuu, ja niin hyvissä ajoin, että asiamies ehtii lähettää sen Haaratoimikunnalle ennen vuosikokousta.

Pöytäkirjat keskustelusta ja vaalista lähetetään ennen Maaliskuun loppua Keskustoimikunnalle.

Ylimääräisen kokouksen saa Haaratoimikunta kutsua (poist.) kokoon asianhaaran vaatiessa, ja (poist.) ilmoitus siitä on julkaistava vähintään 14 päivää ennen kokousta (poist.).

21 §.

Ne Haaraosastot, jotka sitä haluavat, voivat keskustelun päätyttyä Haaraosaston vuosikokouksessa Liiton äänivaltaisista jäsenistä valita asiamiehen käyttämään Haaraosaston puhevaltaa Liiton (poist.) vuosikokouksessa, ja tämä asiamies on oikeutettu, 22 §:ssä mainitulla rajoituksella, äänestämään niin monella äänellä, kuin Haaraosastossa on äänivaltaisia jäseniä, siitä kuitenkin poisluettuina ne jäsenet, jotka itse tahi muun asiamiehen kautta ovat Liiton vuosikokouksessa edustettuina. Sitä varten pitää asiamiehellä olla haaraosaston puheenjohtajan allekirjoittama ilmoitus siitä, kuinka monta sisäänkirjoitettua äänivaltaista jäsentä Haaraosastossa on.

22 §.

Liiton kutsuu Keskustoimikunta (poist.) vuosikokoukseen Huhtikuun kuluessa. Vuosikokouksessa ilmoitetaan, ketä Haaraosastot ovat valinneet Keskustoimikunnan jäseniksi ja tilintarkastajiksi, luetaan vuosikertomus ja tilintarkastajain lausunto ja päätetään sekä Keskustoimikunnan että Haaratoimikuntain vastuunvapaudesta, ynnä muista

semmoisista asioista, joita esitetään Liiton tarkoituksen edistämiseksi, ja äänestyksen tapahtuessa lasketaan äänet edustettujen jäsenten lukumäärän mukaan, *ollen silloin yksinkertainen äänen enemmistö ratkaiseva, joll'ei ole toisin säädetty*. Mutta älköön kuitenkaan kukaan käyttäkö puhevaltaa tai äänioikeutta enemmällä kuin kymmenesosalla kokouksessa annetuista äänistä. Älköön myöskään muu kuin äänivaltainen Liiton jäsen valtakin nojalla käyttäkö puhevaltaa tai äänioikeutta (poist.).

Ylimääräisen kokouksen saa Keskustoimikunta kutua kokoon asianhaaran vaatiessa.

23 §.

Ilmoitus Liiton kokouksista, *sisältävä käsiteltäviksi tulevat kysymykset*, on vähintään kuukautta ennen julkaistava ainakin kahdessa pääkaupungin enemmän levinneistä sanomalehdistä kummallakin kielellä (poist.).

24 §.

Päätös näiden sääntöjen muuttamisesta saadaan tehdä ainoastaan, jos vähintään kaksi kolmannesta vuosikokouksessa läsnäolevista siihen yhtyy, ja niin tehty päätös on vielä (poist.) kahden kuukauden kuluessa sen jälkeen sitä tarkoitusta varten kokoonkutsuttavassa ylimääräisessä kokouksessa hyväksyttävä yhtä suurella enemmistöllä (poist.).

25 §.

Samalla tavoin keskustellaan ja päätetään, *jos herää kysymys Liiton hajaantumisesta taikka rahastojen luovuttamisesta julkiselle laitokselle tahi toiselle yhdistykselle käytettäväksi Liiton tarkoitukseen, jossa viimeainitussa tapauksessa ruotsin- ja suomenkielisiä etuja tässä maassa on samassa määrin tyydytettävä, noudattaen mitä 4 §:ssä siitä säädetään*.

Muistutus. 4 §:ään nähden oli Keskustoimikunnassa vähemmistö (3 jäsentä 10:stä) sitä mieltä, että pykälän tulisi jäädä asiallisesti muuttamatta.

25 §:stä katsoi kaksi jäsentä olevan poisjätettävä loppusanat „jossa viimeainitussa tapauksessa — — — siitä säädetään.“

Förslag

till

STADGAR FÖR KONKORDIA,

Förbund för kvinnostipendier.

§ 1.

Konkordia, Förbund för kvinnostipendier, har till ändamål att genom stipendier understöda kvinnor, som till själfförvärf önska skaffa sig härför nödiga kunskaper och färdigheter.

§ 2.

Medlem i Förbundet är hvarje välaktad man eller kvinna i landet, hvilken antingen erlagt i afgift minst 30 mark i ett för allt eller förbundet sig att erlægga minst 40 mark i poster af 2 eller 4 mark om året. Dessutom kunna frivilliga bidrag erläggas.

§ 3.

Den, som icke för det löpande året inbetalat stadgad afgift och till Förbundet erlagt i årliga afgifter tillsammans minst 8 mark, må hvarken å filialernas eller förbundets möten utöfva rösträtt.

§ 4.

Af de inflytande medlemmen bildas, efter afdrag af förvaltningskostnaderna, en fond. Så snart denna med ränta på ränta vuxit till 100,000 mark skall 4 procent derå anslås till stipendier. Återstoden af räntan jämte framgent inflytande medel och möjliga gåfvor användes till bildande af en ny fond till dess denna vuxit till 100,000 mark o. s. v. *Da såhunda två fonder å 100,000 mark bildats, skall 4 procent af räntan å den ena fonden anslås till stipendier åt svenskatalande och 4 procent af räntan å den andra fonden åt finskatalande medborgarin-*

nor. Återstoden af räntan jämte framgent inflytande medel och möjlige gåfvor skall årligen jämnt fördelas och tillfalla de särskilda fonderna för att häraf bilda nya fonder à 100,000 mark o. s. v. Har medlem tillkännagifvit att dess afgifter skola tillfalla endera fonden, vare detta iakttaget.

Skulle genom uppstående förluster någon af fonderna minskas, förstärkes den från den under bildning varande fonden, till dess den uppnått sitt förra belopp, då räntan åter användes till stipendier.

§ 5.

De för ändamålet anslagna medlen fördelas å årsmötet i stipendier från 200 till 1,000 mark eller i undantagsfall derutöfver.

§ 6.

Om gåfvor, testamenten och donationer i det syfte § 1 angifver skulle tillfalla Förbundet, förvaltas och användas de i enlighet med gifvarens föreskrifter. Skulle närmare bestämmingar rörande förvaltningen af förbundet tillfallen gåfva, testamente eller donation saknas, gälla dessa stadgar i tillämpliga delar.

§ 7.

Stipendierna äro afsedda till understöd såväl åt dem, hvilka vid dertill egnade högre läroanstalter utbilda sig för yrke, såsom exempelvis: industri, affärsverksamhet, slöjdläroinnehållet, karta- och byggnadsritning, sjukskötsel m. m. eller ock för lefnadskall, vid hvilka företrädesvis erfordras vetenskaplig underbyggnad, vunnen genom studier vid universitetet, tekniska högskolan eller anstalt för utbildande af lärarinnor m. m.; och bör vid stipendiernas utgifvande hvardera af dessa två kategorier, så vidt möjligt, i lika mon tillgodoses. *Stipendierna kunna jämväl efter pröfning tilldelas kvinnor, som för att säkerställa sitt själfförvärf, söka ytterligare utbildning.*

§ 8.

Stipendier utgifvas för en tid af *högst tre* år åt *finsk medborgarinna*, som fyllt 18 år, är (*utesl.*) välfredad och företer — för studiestipendier: *intyg från* den läroanstalt, der hon *sökt* sin utbildning, samt för erhål-

lande af yrkesstipendier: förutom *afgångsbetyg från fruntimmersskola eller intyg öfver motsvarande kunskapsmått* eller från yrkesskola, jämväl intyg om fallenhet för yrket, utfärdadt (*utesl.*) af läroanstalt eller kompetent arbetsgifvare. Yrkesstipendier må dock i undantagsfall tilldelas kvinna redan vid sexton års ålder, om hon i öfrigt uppfyller härför stadgade fordringar.

§ 9.

För att fortfarande få åtnjuta på mera än ett år tilldeladt stipendium, bör stipendiaten årligen till Centralstyrelsen aflämnas bevis deröfver, att hon med flit och framgång fortsätter sin yrkesutbildning eller sina studier.

§ 10.

Förbundets angelägenheter handhafvas af en Centralstyrelse, som har sitt säte i Helsingfors, samt af Filialstyrelser, en för hvarje län, med säte i hvar sin läneresidensstad.

§ 11.

Centralstyrelsen består af tolf ledamöter, (*utesl.*) som väljas vid Filialernas årsmöten för tre år i sender, och förnyas sålunda, att en tredjedel, de två första åren efter lottning och sedan i tur, årligen underkastas omval. Centralstyrelsen, som sammanträder på ordförandens kallelse, är beslutför med sju ledamöter.

§ 12.

Centralstyrelsen utser bland sig årligen ordförande, vice ordförande och sekreterare *äfvensom ett förvaltningsutskott.*

Sekreteraren för (*utesl.*) protokoll vid Förbundets möten och Centralstyrelsens sammanträden samt besörjer korrespondensen, *hvarvid Förbundet rörande, gemensamma angelägenheter medelst cirkulär delgifvas Filialstyrelserna.*

Förvaltningsutskottet, som består af tre personer, väljer inom sig ordförande och skattmästare.

Förvaltningsutskottet ansvarar för att Förbundets värdehandlingar städse befinnas i behörig ordning, granskar dess räkenskaper minst två gånger årligen samt verkställer därutöfver kassainventering så ofta den finner nödigt. Öfver

dessa förrättningar föres protokoll, hvilket delgifves Centralstyrelsen vid dess första därpå följande möte.

Skattmästaren emottager till Förbundet inflytande penningemedel, (utesl.) verkställer på ordförandens i förvaltningsutskottet utanordning (utesl.) utbetalningar och handhar Förbundets bokföring.

Årsredovisningen undertecknas af förvaltningsutskottets samtliga medlemmar.

Centralstyrelsen representerar Förbundet i rättsliga och andra fall samt undertecknar genom ordföranden och sekreteraren fullmakter och andra handlingar. Centralstyrelsen antager vid förvaltningen nödiga biträden och bestämmer deras arvoden. Därjämte afger Centralstyrelsen till årsmötet berättelse öfver Förbundets verksamhet.

Förbundets fordringar beedigas i konkursmål af ordföranden i förvaltningsutskottet.

§ 13.

Filialstyrelserna bestå af sex ledamöter, som väljas vid filialernas årsmöten för tre år i sender och förnyas sålunda att en tredjedel, de två första åren efter lottning och sedan i tur, underkastas omval. Filialstyrelsen, som sammanträder på ordförandens kallelse, är beslutför med fyra ledamöter.

§ 14.

Filialstyrelserna, som årligen bland sig utse nödiga funktionärer, ega:

a) att utse agenter å de skilda till Filialen hörande orterna;

b) att själfva och genom agenter verka för teckning af nya bidrag till Förbundet;

c) att föra fullständig förteckning öfver Filialens medlemmar och bokföra de af dem erlagda afgifterna;

d) att genom agenterne årligen före den 15 Mars inkassera det löpande årets afgifter och sedermera inom Mars månads utgång insända medlen jämte reversal till Centralstyrelsen, samt fullständig förteckning öfver de medlemmar, som erlagt årsavgift. Senare inslutna afgifter böra jämte (utesl.) förteckning öfver medlemmar, som från länet afflyttat, insändas till Centralstyrelsen inom December månad hvarje år;

e) att inom Januari månad hvarje år till Centralstyrelsen insända af Filialstyrelsens revisorer granskad och godkänd summarisk redovisning öfver Filialens inkomster och utgifter för att uti Centralstyrelsens redovisning observeras;

f) att emottaga ansökningar om stipendier och öfver dem till Centralstyrelsen afgifva utlåtande;

g) att i förekommande fall till Centralstyrelsen göra framställningar, som till främjande af Förbundets syftemål kunna väckas, samt i öfrigt inom Filialen verka i Förbundets intresse.

§ 15.

Stipendierna anslås lediga af Centralstyrelsen genom tillkännagifvande i *tidningar inom respektive län*, senast två månader före ansökningstidens utgång.

Ansökningar om stipendier böra inlämnas till Filialstyrelsen inom det län, der sökanden har *sin hemort*, hvarefter Filialstyrelsen inom fjorton dagar efter ansökningstidens utgång bör, jämte eget utlåtande, till Centralstyrelsen insända *de af Filialstyrelsen förordade* ansökningarna.

§ 16.

Vid bortgifvandet af stipendierna, hvilket bör ske kort före årsmötet, förstärkes Centralstyrelsen med, vid Filialernas årsmöten årligen valda ledamöter, en för hvarje län. Den förstärkta Styrelsen är beslutför med fjorton ledamöter.

§ 17.

De inflytande medlen göras räntebärande antingen genom uppköp af inhemska obligationer eller genom insättning i säker inhemska bankinrättning. Skulle utlåning åt enskild person mot god real säkerhet erbjuda en högre ränta, eger Centralstyrelsen rätt att sålunda placera. Förbundets tillgångar, dock endast i fall samtliga närvarande ledamöter äro om placeringen ense och skola, *sedan forderna uppnått den i § 4 angifna storlek, dessa bokföras hvar för sig.*

§ 18.

Före den *1 Mars* hvarje år bör *förvaltningsutskottet* afgifva fullständig redovisning öfver (*utesl.*) Förbundets penningemedel under det förflutna året; och bör denna redovisning omedelbart därefter öfverlämnas till de för

året utsedda revisorerne, hvilka inom sagda månad skola till Centralstyrelsen afgifva berättelse öfver den verkställda granskningen och framställa de anmärkningar som tilläfventyrs ansetts nödiga. Sedan tillfälle att bemöta möjliga anmärkningar lämnats den eller dem anmärkningen gällt, hänskjutes saken till slutlig pröfning vid årsmötet.

Förbundets värdehandlingar böra förvaras i säkert kassahvalf, försedt med tvänne olika lås, till hvilka förvaltningsutskottets ordförande och skattmästare innehafva hvar sin (utesl.) nyckel.

§ 19.

Filialernas medlemmar kallas af de skilda Filialstyrelserna till årsmöten den andra helgfria lördagen i Mars månad hvarje år, och må vid årsmötena endast röstberättigade medlemmar i Förbundet föra talan eller utöfva rösträtt på grund af fullmakt, enhvar dock icke för mer än tiondedelen af de vid mötet afgifna rösterna.

Kallelse till årsmötet bör utfärdas och på lämpligt sätt Filialens medlemmar delgifvas inom Januari månads utgång. I kallelsen upptagas de val, som vid årsmötet skola förrättas, ordningen och sättet för desamma, äfvensom andra därvid förekommande frågor.

§ 20.

Vid Filialens årsmöte förekomma utom andra ärenden, som af Filialstyrelsen bestämmas, diskussion af de frågor, som vid Förbundets årsmöten komma att handläggas, äfvensom val

a) af ledamöter i Filialstyrelsen och revisorer för dess räkenskaper.

b) af ledamöter i såväl Central- som Förstärkta Styrelsen, samt

c) af två revisorer och två revisorssuppleanter för Förbundets räkenskaper, hvilka årligen utses, en revisor och en suppleant från hvardera af tvänne län i tur, enligt å Förbundets årsmöte bestämd följd.

Valsedel som bör vara slutet, inlämnas af den väljande personligen eller genom befullmäktigadt ombud på årsmötet (utesl.) eller ock personligen i försegladt konvo-

lut till agenten å den ort, der den väljande är bosatt, och så tidigt att den hinner af agenten före årsmötet till Filialstyrelsen insändas.

Protokoll öfver diskussionen och valet insändes inom Mars månads utgång till Centralstyrelsen.

Extra möte eger Filialstyrelsen i förekommande fall sammankalla och bör annons härom utfärdas minst fjorton dagar förut.

§ 21.

De Filialer, hvilka sådant önska, ega att efter slutförd diskussion å Filialens årsmöte bland Förbundets röstberättigade medlemmar välja ett ombud att föra Filialens talan vid Förbundets årsmöte och berättigas detta ombud att, med den i § 22 omnämnda inskränkning, utöfva rösträtt för så många röster, som Filialen räknar röstberättigade medlemmar, likväl att därifrån afräknas de medlemmar, som själfva eller genom annat ombud vid Förbundets årsmöte äro representerade. I sådant afseende bör ombudet vara försedt med af Filialstyrelsens ordförande undertecknad uppgift på antalet i Filialen inskrifna, röstberättigade medlemmar.

§ 22.

Förbundet kallas af Centralstyrelsen till årsmöte inom April månad. Vid årsmöte förekomma meddelande om resultaten af Filialernas val till ledamöter i Centralstyrelsen, jemte revisorer, årsberättelse och revisorernas utlåtande samt fråga om ansvarsfrihet för såväl Central- och Filialstyrelserna, äfvensom sådana ärenden, hvilka eljes till främjande af Förbundets syftemål framställas, och beräknas, ifall af omröstning, rösterna efter antalet representerade medlemmar, hvarvid, där ej annorlunda stadgadt är, enkel röstpluralitet afgör. Dock må ingen föra talan eller utöfva rösträtt för mer än tiondedelen af de vid mötet afgifna rösterna. Ej heller må annan än röstberättigad medlem af Förbundet på grund af fullmakt föra talan eller utöfva rösträtt.

Extra möte eger Centralstyrelsen sammankalla i förekommande fall.

§ 23.

Annons om Förbundets möten bör utfärdas minst en månad förut samt upptaga de frågor, hvilka vid mö-

tet komma att behandlas, och vara införd i minst två af hufvudstadens mera spridda tidningar å hvardera språket.

§ 24. — — —

Beslut om ändring i dessa stadgar får fattas endast om *minst två tredjedelar* af de å årsmötet närvarande därom förena sig och skall det sålunda fattade beslutet vid ett extra möte, som för ändamålet bör inom två månader därefter utlysas, af en lika majoritet godkännas.

§ 25.

På enahanda sätt förhandlas och *beslutes i händelse* fråga uppkommer om *Förbundets upplösning eller om öfverlåtande af fonderna till offentlig inrättning eller till förening för att användas i Förbundets syfte, i hvilken sistnämnda händelse de svensk- och finskspråkiga intressena i landet i lika mån böra tillgodoses med iakttagande af hvad § 4 i detta afseende stadgar.*

Anmärkning. Beträffande § 4 ansåg en minoritet inom Centralstyrelsen (3 af 10 medlemmar) att § borde kvarstå oförändrad.

Angående § 25 ansågo två medlemmar att slutorden „i hvilken sistnämnda händelse — — — i detta afseende stadgar“ borde utgå.